

První část

Počátky analytického myšlení v 19. a na začátku 20. století

I. Bernard Bolzano	13
1. Život a dílo	13
2. Filosofie a její dílčí obory.	15
3. Základní pojmy vědosloví	18
4. Teorie veličin	22
5. Základní metafyzické pojmy a zásady	23
6. Další tematické okruhy	25
II. Franz Brentano	29
1. Život a nejdůležitější díla	29
2. Teorie poznání a psychologie.	31
3. Problémy intencionality.	32
4. Pojetí pravdy	35
5. Základní ontologické myšlenky	38
6. Racionální nauka o Bohu	39
7. Základní myšlenky etiky	41
8. Koncepce dějin filosofie	43
9. Brentanova škola	45
III. Empirokriticismus a konvencionalismus.	49
1. Ernst Mach	50
a) Život a dílo	50
b) Prvky poznání	51
c) Konstruované pojmy a přírodní zákony; myšlenková ekonomie .	53
d) Kritika metafyziky	55
e) Reakce na Machův kriticismus.	58

2. Richard Avenarius	60
3. Konvencionalistický pozitivismus	65

Druhá část
Americký pragmatismus

IV. Zrod pragmatismu	73
1. Úvod: Metafyzický klub	73
2. Sókratés v Cambridgi: Chauncey Wright	75
3. Americký prorok: Ralph Waldo Emerson	84
V. Charles Sanders Peirce	92
1. Život a dílo	92
2. Hledání metody	94
3. Sociální teorie zkoumání	99
4. Pragmatická maxima	105
5. Kritika kartesiánského ideálu poznání	110
6. Myšlení a znaky	114
7. Učení o kategoriích	118
8. Evoluční metafyzika	124
VI. William James	126
1. Život a dílo	126
2. Psychologie, fenomenologie, filosofie mysli	129
3. Vůle věřit	134
4. Morální život a náboženská zkušenost	141
5. Pragmatistické pojetí pravdy	147
6. Radikální empirismus	154
7. Pozdní Jamesovy spekulace o povaze skutečnosti	160
VII. John Dewey	163
1. Filosofie v měnících se časech	163
2. Život a dílo	165
3. Teorie a praxe	168
4. Metafyzika a existence	171
5. Kritika klasické metafyziky	174
6. Empirismus a metafyzika	178
7. Mysl, jazyk a příroda	183

8. Logika zkoumání a etika	189
9. Umění jako zkušenost.	193
VIII. Sociální pragmatismus a procesuální filosofie	195
1. Sociální pragmatismus: George Herbert Mead	195
2. Sociální pojetí světa: Alfred North Whitehead	202
3. Závěrečné poznámky: další vývoj a souvislosti	211
Třetí část	
Analytická tradice od Fregeho po Quinea	
IX. Gottlob Frege a prehistorie analytické filosofie	221
1. Úvod: Cambridge, Vídeň, Jena	221
2. Frege: Život a dílo	223
3. Logicismus	226
a) Obnova logiky: <i>Pojmopis</i>	227
b) Paradigmata filosofické analýzy jazyka: <i>Základy aritmetiky</i>	229
c) Selhání logicismu: <i>Základy aritmetiky</i>	233
4. Filosofie jazyka: Frege o smyslu a významu	235
5. Výhled: Význam idealistické logiky	243
X. Bertrand Russell	247
1. Život a dílo	247
2. Odmítnutí idealismu a záchrana logicismu	250
3. Logický základ metafyziky	253
4. Teorie určitých popisů: další paradigmata filosofické analýzy jazyka	256
5. Logika a ontologie: logický atomismus	262
6. Analýza poznání	268
7. Etika a náboženství	274
XI. George Edward Moore	277
1. Život a dílo	277
2. Raný realismus	279
3. Vyvrácení idealismu	282
4. Etický realismus	287
5. Etický intuicionismus	290
6. Analýza smyslové zkušenosti	294
7. Skepticismus, analýza a zdravý rozum	296

XII. Ludwig Wittgenstein	301
1. Život a dílo	301
2. Logický atomismus	304
3. Hranice smyslu a smysl života	312
4. Pozdější úvahy	317
5. Význam, užití, jazykové hry	322
6. Rozumění, řízení se pravidlem, soukromý jazyk	329
7. Poslední myšlenky: <i>O jistotě</i>	334
 XIII. Cesty analytické filosofie za dob Wittgensteina a po něm	339
1. Carnap a logický empirismus	339
2. Filosofie obyčejného jazyka: G. Ryle a J. L. Austin	348
3. Logika a metafyzika: P. F. Strawson	359
 XIV. Willard van Orman Quine	366
1. Logický pozitivismus a americká filosofie	366
2. Život a dílo	368
3. Kritika tradičního a logického empirismu	369
4. Radikální překlad a ontologická relativita	373
5. Logika a ontologie	377
6. Závěrečné poznámky: filosofie jako věda?	382
 <i>Seznam literatury</i>	387
<i>Jmenný rejstřík</i>	411
<i>Věcný rejstřík</i>	419
<i>Ediční poznámka</i>	429